Handhavings-uitvoeringsplan openbare ruimte 2024-2025

1STROOM
DUIVEN & WESTERVOORT

Inhoud

.....1

1 INLEIDING.....3

1.1 SITUATIESCHETS 3

1.2 DOEL.....3

1.3 KADER 3

1.4 LEESWIJZER.....4

2 UITGANGSPUNTEN 4

2.1 HANDHAVINGSSTRATEGIE.....4

2.2 VISIE HANDHAVING 5

2.3 WERKWIJZE.....5

3 TERUGBLIK 2023/VOORUITBLIK 2024-2025.....6

3.1 JAAROVERZICHT 2023 IN CIJFERS.....6

3.2 INZET THEMA'S MET HOGE PRIORITEIT 8

3.3 ANONIEME MELDINGEN 9

3.4 FORMATIE.....10

3.5 OPLEIDINGEN.....10

3.6 SAMENWERKING 10

3.7 VOORUITBLIK 2024-2025 10

4 THEMA'S 13

4.1 AFVAL.....14

4.2 PARKEREN 14

4.3 GEBRUIK VAN DE WEG 15

4.4 HONDENOVERLAST.....15

4.5 OVERIG.....16

4.6 VEILIGHEID.....16

1 INLEIDING

1.1 SITUATIESCHETS

1Stroom is de ambtelijke organisatie die werkt voor de gemeenten Duiven en Westervoort. De organisatie bestaat uit 10 afdelingen, waaronder de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). Binnen die afdeling zijn handhavers (buitengewoon opsporings-ambtenaren / toezichthouders) werkzaam die invulling geven aan het toezicht op de openbare ruimte. Dit handhavingsteam heeft de afgelopen tijd een eerste professionaliseringsslag gemaakt. Zo is de formatie in de afgelopen jaren uitgebreid en beschikken de handhavers over geweldsbevoegdheid en handboeien. Ook gebruiken zij bodycams en portofoons die zijn aangesloten op het C2000-portofoonnetwerk. Tijdens hun dienst dragen handhavers steek- en kogelwerende vesten. De focus van het handhavingsteam ligt op het doorzetten van hun ontwikkeling en professionalisering. Een handhavingsuitvoeringsplan (HUP) biedt ondersteuning bij het zetten van de volgende stappen in deze ontwikkeling.

1.2 DOEL

Het doel van het HUP is richting geven aan de inzet van handhavingsteam voor het komende jaar. Zo kan er zo effectief en efficiënt mogelijk gewerkt worden. Het HUP draagt bij aan het realiseren van de jaardoelstellingen en de beleidsdoelen voor de lange termijn. Op basis van het HUP kunnen gerichter keuzes gemaakt worden over de inzet, doordat de prioriteiten binnen de doelen, de manier van werken en de rol van het team in kaart zijn gebracht. Tevens schept het HUP helderheid voor het team zelf en interne en externe partners. Dit bevordert de eenduidigheid, samenwerking en kwaliteit.

In 2022 is de Handhavingsstrategie openbare ruimte opgesteld. Met een handhavingsstrategie worden de bestuurlijke handhavingsprioriteiten in kaart gebracht en worden uitgangspunten benoemd die bijdragen aan het verder ontwikkelen van het team. De handhavingsstrategie is voor onbepaalde tijd vastgesteld en kan bijvoorbeeld worden bijgesteld op basis van toekomstige ontwikkelingen of wanneer landelijke of lokale kaders wijzigen.

Door aansluitend op deze handhavingsstrategie een handhavingsuitvoeringsplan (HUP) op te stellen worden beleid en uitvoering aan elkaar gekoppeld en dichter bij elkaar gebracht. Beide documenten moeten in samenhang gezien worden.

1.3 KADER

Voor het nieuwe HUP is een uitvraag gedaan en zijn daarnaast de ervaringen uit het voorgaande jaar meegenomen.

Andere belangrijke kaders voor het HUP zijn:

- Handhandhavingsstrategie openbare ruimte
- Integraal Veiligheidsplan Duiven 2023-2026
- Integraal Veiligheidsplan Westervoort 2023-2026
- Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs 2024-2027 Duiven en Westervoort

1.4 LEESWIJZER

De rapportage is als volgt opgebouwd. Eerst beschrijven wij de uitgangspunten, waaronder het bestuurlijk kader, signalen vanuit de samenleving en knelpunten. Hierna volgt een omschrijving van de werkwijze op basis van meldingen, informatiegestuurd werken en het wijkgericht werken/werken met taakaccenten. Vervolgens lichten wij de handhavingsstrategie nog kort toe, volgt een terugblik op het afgelopen jaar en een vooruitblik naar het nieuwe jaar. Tot slot geven wij de inzet op de verschillende thema's weer in tabellen.

2 UITGANGSPUNTEN

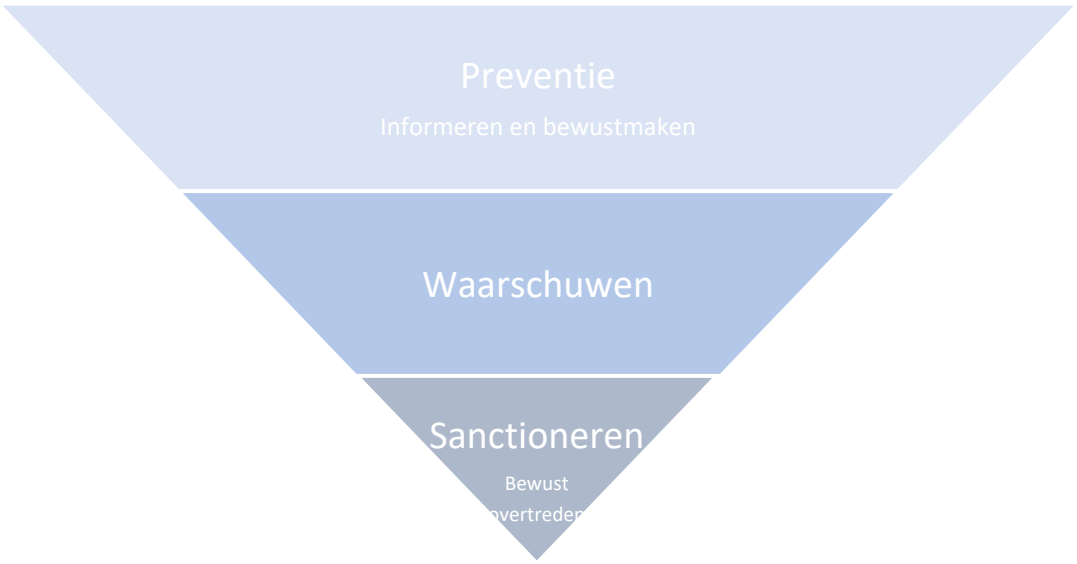
2.1 HANDHAVINGSSTRATEGIE

In 2022 is een afzonderlijke handhavingsstrategie opgesteld die het vertrekpunt vormt voor dit HUP. Beide documenten moeten in samenhang gezien worden. Voor de volledigheid wordt hier kort de strategie toegelicht.

Wanneer de handhavers worden ingezet, proberen zij in eerste instantie leefbaarheidsvraagstukken op te lossen door met inwoners in gesprek te gaan. Samen met hen proberen ze een overtreding op te heffen. Hierbij staat het achterliggende doel van de regeling voorop, niet de regeling zelf. De handhavers maken duidelijke afspraken met betrokkenen over het oplossen van de overtreding. Hierbij kijken zij naar wat mogelijk is en niet alleen naar wat niet mag. Daarbij bespreken zij ook eventuele consequenties van het niet nakomen van de afspraak.

De gemeenten Duiven en Westervoort zijn duidelijk naar inwoners en ondernemers over wat wel en niet is toegestaan. Bij geconstateerde overtredingen handelen handhavers consequent en voorspelbaar. Vergelijkbare situaties handelt de gemeente (in principe) op vergelijkbare wijze af. Hiermee worden willekeur en rechtsongelijkheid voorkomen.

Het hierboven beschreven proces is samengevat in de volgende figuur:

2.2 VISIE HANDHAVING

Werkorganisatie 1Stroom heeft in nauwe samenspraak met de burgemeesters en colleges van de gemeenten Duiven en Westervoort de ambitie om één team van integrale handhavers in te zetten in de openbare ruimte waarbij er informatiegestuurd wordt gewerkt. Dit team van integrale handhavers draagt (mede) zorg voor een leefbare en veilige omgeving. Dit doen zij door toe te zien op de naleving van regels en de naleving daarvan te bevorderen, door zichtbaar en aanwezig te zijn in de wijken en zich toegankelijk op te stellen naar ondernemers, bewoners en bezoekers.

Om deze ambitie na te streven is het belangrijk om de taakuitvoering van de handhavers in het kader van toezicht en handhaving verder te professionaliseren. De functie van de handhaver is in de afgelopen jaren geprofessionaliseerd en deze ontwikkeling zal zich de komende jaren voortzetten. Hierdoor wordt er steeds meer verwacht van handhavers. De werkorganisatie 1Stroom investeert daarom in een verdere samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen, externe partners zoals de politie en het handhavingsteam.

2.3 WERKWIJZE

Het doel is om informatiegestuurd en wijkgericht de naleving te bevorderen. Een actueel beeld van de gemeenten en goede informatievoorziening zijn hierbij noodzakelijk. Binnen dit HUP ligt de nadruk op een informatiegestuurde en wijkgerichte aanpak, waarbij ook gebruikt wordt van handhavers als taakaccenthouders. Van het handhavingsteam wordt verwacht dat zij zichtbaar in de wijken van de gemeenten Duiven en Westervoort aanwezig zijn, weten wat er speelt en actief verbinding zoeken met de bewoners in de wijken en andere in- en externe partners.

2.3.1 MELDINGEN

Via Fixi kunnen burgers meldingen doen over de openbare ruimte. Een deel van deze meldingen is bestemd voor het handhavingsteam. Door meldingen eerst te analyseren in plaats van ze steevast op te volgen, gaat het team over naar een informatiegestuurde werkwijze waardoor ook meldingen kunnen worden voorkomen. Bij het analyseren van meldingen kijkt het team naar de soort meldingen, de locatie van de meldingen, het moment van de meldingen, maar ook op welke onderwerpen, tijden en locaties inwoners juist geen meldingen doen. Op basis van deze informatie wordt duidelijk op welke locatie wanneer inzet nodig is.

2.3.2 INFORMATIEGESTUURD

Het handhavingsteam werkt steeds meer informatiegestuurd. Hieronder verstaan we: ‘Informatie en kennis verzamelen, delen en analyseren om op basis van overzicht en inzicht beslissingen te nemen over een effectieve aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsproblemen’. Operationeel betekent dit voor het handhavingsteam in eerste instantie het vastleggen van informatie waaronder waarnemingen, processen verbaal en waarschuwingen en het vervolgens gebruiken van die informatie om gericht actie te ondernemen of inzet te plannen. Er ontstaat een omslag van een reactieve naar proactieve werkwijze. Dit leidt tot een efficiëntere en effectievere inzet van de beschikbare handhavingscapaciteit.

2.3.3 WIJKGERICHT WERKEN EN TAAKACCENTEN

Wijkgericht werken houdt in dat handhavers bekend zijn met de wijken in Duiven en Westervoort en de problematiek die in deze wijken speelt. Ook hebben zij nauw contact met inwoners en andere professionals in de wijk. Handhavers zijn een bekend gezicht en zij sluiten incidenteel aan bij overleggen over en in de wijk. Iedere handhaver heeft zijn of haar eigen gebied met daarin een aantal wijken.

Naast eigen gebieden werken handhavers ook met taakaccenten. Elke handhaver heeft een aantal eigen taakaccenten naast de algemene, gezamenlijke taken. Voor die specifieke taak/taken beschikt de handhaver over een meer dan gemiddelde kennis en is hij/zij dan inhoudelijk aanspreekpunt voor collega's, bestuur en partners voor beleidsmatige werkzaamheden. Ook sluit de handhaver aan bij overleggen over dit onderwerp. Voorbeelden van taakaccenten zijn: afval, evenementen, honden, jeugd, alcohol/horeca, ondermijning en verkeer.

3 TERUGBLIK 2023/VOORUITBLIK 2024-2025

Het Handhavingsuitvoeringsplan 2023-2024 is door de colleges van beide gemeenten op 18 juli 2023 vastgesteld. We willen aan de hand van een aantal punten terugblikken op het afgelopen jaar. Ook om te kijken of dit nog gevolgen heeft voor de inzet voor het komende jaar.

3.1 JAAROVERZICHT 2023 IN CIJFERS

Burgers kunnen zelf meldingen over de openbare ruimte doen via de applicatie Fixi. Meldingen die ons bereiken via bijvoorbeeld Whatsapp, email, website, telefoon of baliebezoek worden daarin zoveel mogelijk ook geregistreerd. Handhavers binnen de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving handelen in de regel deze meldingen af. Hun eigen waarnemingen zonder voorafgaande melding worden niet in Fixi maar in CityControl geregistreerd. Verder zijn handhavers vaak betrokken bij de behandeling van meldingen die uiteindelijk door een ander team worden afgedaan. Denk bijvoorbeeld aan gedumpt afval waarbij geen dader is te achterhalen; in dat geval draagt de afdeling Beheer Buiten en Sportcentrum zorg voor het opruimen.

3.1.1 CITYCONTROL

In het voorgaande jaar werden de volgende aantallen interventies (processen-verbaal en waarschuwingen) en waarnemingen in CityControl vastgelegd:

Aantal Interventie	**Gemeente Duiven**	**Westervoort**	**Eindtotaal**	
Combibon sanctie*	234	106	340	24%
Waarneming	514	270	784	56%
Waarschuwing	194	91	285	20%
Eindtotaal	**942**	**467**	**1409**	
	67%	33%		

** combibon sanctie is een term die het systeem gebruikt voor een proces-verbaal ook wel bekeuring genoemd. Deze term kan niet door gemeenten worden aangepast.*

Aantal	Gemeente			
Categorie	**Duiven**	**Westervoort**	**Eindtotaal**	
Afval	81	26	107	8%
Ambulante handel	1		1	0%
Evenement	28	16	44	3%
Fietsoverlast	6	7	13	1%
Gebruik Openbare Ruimte	34	13	47	3%
Graffiti, plakken, kladden		2	2	0%
Groen	4		4	0%
Honden	31	15	46	3%
Horeca	15	4	19	1%
Ondermijning	58	16	74	5%
Overig	34	18	52	4%
Reclame		1	1	0%
Veiligheid	156	41	197	14%
Verkeer	467	305	772	55%
Vuurwerk	27	3	30	2%
Eindtotaal	**942**	**467**	**1409**	

Toelichting:
Het aantal geregistreerde interventies is 424 lager dan in 2022. Er zijn minder waarschuwingen en waarnemingen vastgelegd, terwijl het aantal bekeuringen (combibonnen sanctie) licht steeg. Belangrijke oorzaken zijn het vertrek van een handhaver, de periode die nodig was om deze vacature op te vullen én de nieuwe collega volledig inzetbaar te krijgen en daarnaast de langdurige afwezigheid van een andere handhaver.

De 3 categorieën met de meeste interventies waren in 2023: Verkeer, Veiligheid en Afval. Dit is voor de eerste twee categorieën gelijk aan 2022. In dat jaar stond de categorie Honden op de derde plaats met 9% van het totaal aantal interventies tegenover 3% in 2023.
Oorzaak is een lager aantal vastgelegde (positieve) waarnemingen. Door met name tijdgebrek hebben handhavers minder vaak vastgelegd dat zij voor de categorie Honden op locatie geen overtreding constateerden. Dit betekent echter niet dat de inzet zoals bijvoorbeeld surveillances lager was. Overigens daalde ook het aantal Fixi-meldingen rondom honden van 10% van het totaal in 2022 naar 8% in 2023. De inzet van handhavers voor dit onderwerp bleef echter gelijk en zal dat ook de komende periode blijven.
Binnen de categorie afval kwam het dumpen van afval het meest voor met 49 waarnemingen, 7 processen-verbaal en 3 waarschuwingen. In de categorie Verkeer werd het meest opgetreden tegen stilstaand verkeer. Het betrof 210 processen-verbaal, 69 waarnemingen en 166 waarschuwingen.

De verschillen in de aantallen voor beide jaren zijn voor de overige hoofdcategorieën interventies 5% of minder en daarmee te gering om te kunnen verklaren.

3.1.2 FIXI

In 2023 werden in totaal 6.924 Fixi-meldingen ontvangen waarvan er 1.163 (17%) door het handhavingsteam werden behandeld. De volgende tabel bevat een uitsplitsing naar categorie en gemeente:

Aantal	Gemeente			
Categorie	**Duiven**	**Westervoort**	**Eindtotaal**	
Afval	112	81	193	17%
Bomen en groen	7	6	13	1%
Dieren	62	37	99	9%
Seizoensoverlast	7	5	12	1%
Speel- en straatmeubilair	3	1	4	0%
Verkeer en parkeren	308	272	580	50%
Volksgezondheid, overlast & handhaving	178	75	253	22%
Wegen en stoepen	5	4	9	1%
Eindtotaal	**682**	**481**	**1163**	
	59%	41%		

Het totaal aantal Fixi-meldingen voor beide gemeenten steeg van 6.094 in 2022 naar 6.924 in 2023. Ook het aantal meldingen voor het handhavingsteam nam toe met 182 (van 981 naar 1.163). Het handhavingsteam behandelt zo'n 17% van alle ontvangen Fiximeldingen.

In 2023 werd het aantal categorieën binnen Fixi verminderd of werd de naam gewijzigd. Hierdoor is een vergelijk met voorgaande jaren minder goed mogelijk. Het aantal meldingen in de categorie Afval daalde van 24% naar 17%. De categorie Verkeer en parkeren steeg van 44% naar 50%. Door het grotendeels ontbreken van een onderverdeling in 2022 is niet te duiden wat hiervan de mogelijke oorzaak zou kunnen zijn. De 3 categorieën met het hoogste aantal Fixi-meldingen zijn gelijk aan de drie hoogst scorende interventies uit CityControl (zie 3.1.1).

3.2 INZET THEMA'S MET HOGE PRIORITEIT

In het HUP voor 2023-2024 zijn handhavingsthema's benoemd en heeft een aantal handhavingssituaties binnen die thema's de prioriteit 'hoog' gekregen. Hieronder volgt een korte weergave van de inzet op die situaties voor het afgelopen jaar.

Illegale stort/dumping van afval

Deze situatie maakt onderdeel uit van de hoofdcategorie Afval (3.1.1) en Afval/Afval, zwerfvuil en zwerffietsen (3.1.2). Op basis van meldingen en locaties waar vaker afval werd gedumpt, is toezicht uitgeoefend. Wanneer een dader kon worden achterhaald werd deze geverbaliseerd. Het gedumpte afval werd opgeruimd door de buitendienst.

Parkeeroverlast (parkeerterreinen, wijken, bijzondere voertuigen, winkelcentra)

Tijdens surveillances en op basis van meldingen besteedden handhavers aandacht aan deze vorm van overlast met als hoofddoel het waarborgen van de veiligheid en bereikbaarheid, bijvoorbeeld rondom scholen of in wijken. Ook vonden periodiek controles plaats op het parkeren in de blauwe zones van beide gemeenten. Parkeeroverlast is een onderdeel van de hoofdcategorieën Verkeer (3.1.1) en Verkeer en parkeren (3.1.2).

Verontreiniging door honden en Loslopende honden
Aan de hand van meldingen en eigen waarnemingen bepaalden handhavers waar hun inzet nodig was. In Duiven kreeg de uiteindelijke invoering van de opruimplicht van hondenpoep op losloopterreinen extra aandacht van de handhavers. De aantallen van deze situaties vormen onderdeel van de hoofdcategorieën Honden (3.1.1) en Dieren (3.1.2).

Jeugd
Het voorkomen van overlast door jeugd is geen nieuw onderdeel binnen de werkzaamheden van de handhavers. Sinds begin 2022 is de overlast van jeugdgroepen echter toegenomen. Dit leidde tot de wens om een jeugdboa aan te stellen (zie 3.7.1). Door de inzet van een jeugdboa én in- en externe partijen kan gericht(er) tegen deze problematiek worden opgetreden. Handhavers doen dit door tijdens surveillances de bekende hotspots te bezoeken. Van deze situatie staan de aantallen in de hoofdcategorieën Veiligheid (3.1.1) en Volksgezondheid, overlast & handhaving (3.1.2). Tijdens de surveillances maken de handhavers ook kennis met de jeugd en brengen zij jeugdgroepen op methodische wijze in kaart. Daarnaast nemen handhavers deel aan overleggen zoals de weegtafel en het leefbaarheidsplatform. Ook houden zij nauw contact met het sociaal Loket, jeugd- en jongerenwerk, maatschappelijk werk en het wijkopbouwwerk.

Ondermijning
Handhavers hebben een signalerende functie op het gebied van ondermijning, bijvoorbeeld hennepplantages of mensenhandel. Die informatie delen zij met het interne meldpunt. Om signalen van ondermijning te herkennen, wonen zij voorlichtingsbijeenkomsten en trainingen bij. Daarnaast zijn handhavers aanwezig bij de sluiting van drugspanden en controleren zij of die panden niet worden betreden in de periode dat deze gesloten zijn. Ook nemen zij deel aan integrale controles. Verder voeren handhavers in het kader van het helingbeleid controles uit op het gebruik van het digitale opkopersregister. De hoofdcategorie Ondermijning vindt u in het overzicht onder 4.1.1. Meldingen over ondermijning komen niet via Fixi bij de handhavers.

3.3 ANONIEME MELDINGEN
Handhavers ontvangen meldingen onder andere via Fixi, Join of telefonisch. Soms worden deze meldingen anoniem gedaan. De oorzaak daarvoor is niet altijd duidelijk. Melders geven in sommige gevallen aan bang te zijn voor de veroorzaker, maar soms ligt aan de melding ook een burenconflict ten grondslag.

Voorop staat dat handhavers nooit doorgeven wie de melder is en hierover in de communicatie naar de mogelijke veroorzaker zeer zorgvuldig zijn. Handhavers willen graag contact met een melder kunnen opnemen, bijvoorbeeld om meer te weten te komen over de klacht, om te vragen wat melder zelf al heeft ondernomen of om na te gaan of er toch niet toevallig sprake is van een burenruzie. In dat laatste geval is ook een verwijzing naar buurtbemiddeling mogelijk aan de orde.

Anonieme meldingen worden in de regel alleen in behandeling genomen als daaruit een veiligheidsrisico of gevaarzetting blijkt.

3.4 FORMATIE

Binnen het handhavingsteam wordt regelmatig een hoge werkdruk ervaren. Dit komt door personeelswisselingen maar niet in de laatste plaats door een combinatie van zeer uiteenlopende taken, de groei van het aantal taken, een stijgend aantal meldingen en de gewenste werkwijze. Vanuit de samenleving en ook door in- en externe partijen wordt voor een toenemend aantal zaken een beroep gedaan op de handhavers. Het werken in gebieden en het verdelen van taken draagt bij aan het verminderen van de ervaren werkdruk. Het stellen van prioriteiten, zoals in dit HUP, draagt daar ook in belangrijke mate aan bij. Aandachtspunt blijft het voorkomen van bijvoorbeeld veelvuldig overleg of een grote administratieve belasting waardoor minder tijd resteert voor het werk op straat in de openbare ruimte.

In 2023 verliet een handhaver 1Stroom en was ook sprake van langdurige uitval van een andere handhaver, gevolgd door vertrek in het begin van 2024. De eerste vacature kon na enige tijd worden ingevuld door krapte op de arbeidsmarkt voor handhavers. De procedure voor de invulling van de andere vacature leek in eerste instantie in mei 2024 afgerond, maar moest door hernieuwd vertrek kort na indiensttreding opnieuw worden opengesteld. Door het in dienst nemen van de eerder ingehuurde jeugdboa en het invullen van de resterende uren met een tijdelijke junior-handhaver is per september 2024 de formatie ingevuld. 1Stroom beschikt over 4,7 FTE voor de handhavers.

3.5 OPLEIDINGEN

Handhavers moeten om te kunnen (blijven) beschikken over hun opsporingsbevoegdheid na het verkrijgen daarvan een Permanent Her- en Bijscholingstraject volgen. Dit traject bestaat uit een viertal modules die zij eens per vijf jaar moeten volgen en afsluiten met een examen met een positief resultaat. Om de bevoegdheid tot het gebruiken van geweld en/of het toepassen van een vrijheidsbeperkend middel als handboeien te mogen gebruiken, moeten handhavers door het jaar heen worden getraind en jaarlijks een theorie- en praktijkexamen afleggen. Aanvullend hierop volgen handhavers opleidingen rondom bijvoorbeeld jeugd en de Alcoholwet.

Verder is ons streven om per schooljaar minstens 1 stageplek aan een student van een opleiding Handhaving Toezicht en Veiligheid te bieden. Dit is zowel in 2023 als 2024 het geval. Daarnaast bieden we incidenteel de mogelijkheid voor een korte snuffelstage.

3.6 SAMENWERKING

De samenwerking met interne afdelingen, de politie en andere externe partijen zoals jeugd- en jongerenwerk of Vivare verloopt goed. Handhavers zoeken actief de samenwerking op en dragen positief bij aan en in de overleggen.

3.7 VOORUITBLIK 2024-2025

Op basis van de ervaringen over 2023 bestaat er geen aanleiding om de prioriteiten of inzet voor 2024-2025 anders vorm te geven of om de handhavingsstrategie bij te stellen.
Een aantal specifieke onderwerpen lichten wij hierna kort toe.

3.7.1 JEUGDBOA

De problematiek rond overlastgevende jeud en jeugdgroepen is een onderdeel van het speerpunt Zorg & Veiligheid. Sinds begin 2022 is de overlast van jeugdgroepen toegenomen en vonden er zelfs criminele activiteiten plaats. Het vroegtijdig signaleren van overlastgevende jeugd, het voorkomen van escalatie en het (repressief) aanpakken van deze groepen vereist een structurele inspanning van meerdere afdelingen en van de politie. Het jongerenwerk speelt een belangrijke rol. Daarnaast vraagt het ook meer van onze handhavers. Een specifieke jeugdboa is nodig. De jeugdboa is inzetbaar als reguliere handhaver, maar ook als specialist in het monitoren en aanspreken van jeugdgroepen. Een jeugdboa maakt contact met een jeugdgroep en brengt de jeugdgroep in kaart. Daarmee ondersteunt hij de partners bij de integrale aanpak. Hij heeft inzicht in de jeugdhulpverlening, zorg, preventie en de betrokken instanties. Ook bij een zeer lastige jeugdgroep weet de jeugdboa wat nodig is om het contact te onderhouden en zo nodig te herstellen. Indien nodig treedt hij repressief op. Dit is een lastig evenwicht waar specifieke kwaliteiten voor nodig zijn en wat een ‘gewone’ handhaver er niet zo maar even bij doet.

Per 2023 hebben de beide gemeenteraden daarom de financiële middelen beschikbaar gesteld voor aantrekken van een jeugdboa voor de periode 2023-2025. Aan Straatcontact & Jeugdboa BV is opdracht gegeven voor de detachering van een jeugdboa en deze is per medio maart 2023 begonnen. Hij richt zich in hoofdzaak op het taakaccent jeugd en is ook kwartiermaker voor het doorontwikkelen/professionaliseren van de andere handhavers op dat vlak. Daarnaast draait deze jeugdboa mee in de reguliere handhavingswerkzaamheden.

De eerder ingehuurde jeugdboa is per september in dienst van 1Stroom gekomen en vult een vrijgekomen vacature in. Zijn rol als taakaccenthouder jeugd/jeugdboa zet hij ongewijzigd voort, samen met een andere handhaver. Door het gaan invullen van een reguliere functie zou een vermindering van het aantal uren ontstaan waardoor reguliere handhavingstaken in de knel zouden kunnen komen. Om voldoende capaciteit te houden en ook om invulling te kunnen geven aan de wens van de gemeenteraden is daarnaast een junior-handhaver in tijdelijke dienst genomen.

Uiteindelijk is het de bedoeling om op termijn ook de andere handhavers te trainen op de aspecten van het werk als jeugdboa. Op die manier beschikken alle handhavers over dezelfde kennis op dit taakonderdeel en is kwetsbaarheid verminderd.

3.7.2 TOEZICHT ALCOHOLWET

De Alcoholwet is bedoeld om de verkoop van alcohol op een verantwoorde manier te laten gebeuren. De wet richt zich met name op de verkopers (verstrekkers) van alcohol in horeca (hotel, restaurant en café), sportkantines, slijterijen en winkels. Het toezicht op de naleving van de Alcoholwet ligt bij de gemeente. Enkel een buitengewoon opsporingsambtenaar die een specifieke opleiding daarvoor heeft gevolgd, mag dit toezicht uitoefenen. Door personele ontwikkelingen (zie 3.4) konden de controles slechts zeer beperkt worden uitgevoerd. Externe inhuur als tijdelijke oplossing bleek niet op korte termijn mogelijk. Inmiddels heeft een handhaver de opleiding afgerond en is deze gestart met de eerste controles.

In het Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs 2024-2027 (PHP) is een aantal actiepunten opgenomen die mede van invloed zijn op het werk van de handhavers. Het gaat dan om de volgende zaken:

- De handhavers van de gemeente en de jongerenwerkers bezoeken ontmoetingsplaatsen van jongeren en gaan daar in gesprek met de jongeren over middelengebruik en de gevaren daarvan.
- Confrontatie audits laten uitvoeren door een extern bureau.
- Kennismakingsronde door handhavers. De toezichthouder Alcoholwet bezoekt horecabedrijven voor een kennismakingsronde en voor het geven van informatie.
- Jaarlijks (naast meldingen) 25% van het totaal aantal evenementen, sportkantines en supermarkten gecontroleerd.
- Meerdere boa's opleiden die kunnen handhaven op de Alcoholwet.
- Jongeren in het bezit van alcohol in de openbare ruimte worden standaard doorverwezen naar Halt.
- Aanpassen sanctiestrategie en het maken van een controle-uitvoeringsplan.

De terugkoppeling van ondernomen acties komt deels terug in een volgend HUP als onderdeel van de terugblik op het voorgaande jaar en daarnaast in de verantwoording naar aanleiding van het PHP.

3.7.3 WET POLITIEGEGEVENS

1Stroom heeft buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in dienst. Deze medewerkers verzamelen persoonsgegevens. De bescherming van persoonsgegevens bij strafbare feiten is niet in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geregeld, maar in de Wet politiegegevens (WPG) aangevuld met het besluit Politiegegevens (BPG). Gemeenten moeten daardoor niet alleen voldoen aan de AVG, maar ook aan de WPG.

De WPG stelt strengere eisen dan de AVG aan de beveiliging van persoonsgegevens. Dat komt omdat de bevoegdheden van boa's verder reiken dan de gebruikelijke overheidssystemen. De daarmee samenhangende processen en systemen en procedures, zoals toegangsrechten, autorisaties, data classificatie, risico-inschatting, registratie en logging, meldplicht en documentatieplicht dienen ingeregeld te worden.

De eerste verplichte externe audit bracht tekortkomingen aan het licht. Op basis van een verbeterplan zijn in de loop van 2023 en 2024 diverse acties ondernomen. Uit de heraudit blijken duidelijke verbeteringen. Om een nog beter resultaat te behalen, vinden vervolgacties plaats. Daarvoor is inzet van de functionaris gegevensbescherming, de handhavers en de coördinator nodig. Inhuur van externe deskundigheid is onoverkomelijk, omdat deze specifieke deskundigheid in de organisatie niet aanwezig is, hiervoor geen capaciteit beschikbaar is en daarnaast om een goed resultaat te behalen bij de volgende externe audit in 2025.

3.7.4 ONTWIKKELTRAJECT

Dit HUP biedt ondersteuning bij het ontwikkelen en professionaliseren van het handhavingsteam. Het stellen van prioriteiten en het informatiegestuurd werken draagt in belangrijke mate bij aan proactieve in plaats van reactieve inzet van het handhavingsteam.

Daarnaast is ook een aantal andere zaken in gang gezet waardoor handhavers meer proactief en planmatig zijn gaan werken:

- Wekelijks wonen handhavers de briefing met de politie bij. Het doel hiervan is informatie uit te wisselen en als dat kan gezamenlijk op te trekken.
- Handhavers kennen flexibele werktijden én werken in een rooster, ook in avond- en weekenddiensten. De diensten zijn afgestemd op bijvoorbeeld belangrijke evenementen of andere momenten waarop inzet nodig is.
- Handhavers zijn gaan werken met eigen gebieden en taakaccenten.
- Maandelijks vindt onderling overleg plaats waarin het rooster voor de volgende maand wordt bepaald en beleidsmatige zaken onderling kunnen worden afgestemd. Ook vindt hier een analyse van meldingen plaats om de inzet voor de volgende periode te bepalen.
  Wekelijks is er een operationeel overleg, waarin handhavers casuïstiek bespreken, elkaar informeren over hun taakaccent op gebied en hun werk op elkaar afstemmen, bijvoorbeeld door hun diensten aan te passen.

Een andere ontwikkeling is het volgen van opleidingen en trainingen op de verschillende aspecten van het werk naast de permanente her- en bijscholing (zie 3.5 OPLEIDINGEN), bijvoorbeeld op het gebied van de Alcoholwet of ondermijning. Ook zijn handhavers vaak aanwezig bij overleggen om vanuit de handhavingsvisie mee inbreng te leveren over bijvoorbeeld verkeersaspecten of de inrichting van de openbare ruimte. Verder nemen zij deel aan in- en externe activiteiten die bijdragen aan een positieve kijk op de gemeenten Duiven en Westervoort en het (handhavings)werk, denk bijvoorbeeld aan gastlessen op scholen of deelname aan evenementen als Duuve te gek of Westervoort in beweging.

In de komende periode zetten wij de verdere ontwikkeling en professionalisering van het handhavingsteam voort.

4 THEMA’S

In het voorgaande HUP zijn prioriteiten op basis van interviews en documentanalyse bepaald. Deze prioriteiten zijn in de handhavingsstrategie verder toegelicht. In dit HUP gaan we in op het doel, het moment en de manier van inzet voor het nieuwe jaar op de volgende handhavingsthema’s:

- Afval
- Horeca
- Jeugdproblematiek
- Ondermijning
- Parkeeroverlast
- Verontreiniging door honden

De kaders bij prioriteiten zijn dat er wordt geprioriteerd, maar niet geheel wordt afgezien van handhaving. De prioritering is daarnaast bepalend voor de strategie. Ten slotte mag prioritering inhouden dat bij bepaalde lichte overtredingen alleen naar aanleiding van een

klacht of een verzoek van een belanghebbende wordt beoordeeld of er handhavend moet worden opgetreden.

Hieronder zijn de te handhaven situaties nader uitgewerkt op basis van de geformuleerde uitgangspunten. Ook het doel van de handhavingsstrategie is terug te vinden. Situaties met een hoge prioriteit (rood) gaan voor op situaties met een midden prioriteit (oranje of zelfs een lage prioriteit (groen). Om met de beperkte capaciteit de leefbaarheid zo veel mogelijk op orde te houden, moeten keuzes gemaakt worden op welke thema's wel en niet (minimaal) worden ingezet.

4.1 AFVAL

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Illegale stort/ dumping van afval		Voorkomen van vervuiling van de openbare ruimte door afval.	Wijkgerichte inzet n.a.v. meldingen/ probleemlocaties.	Bij aantreffen vastleggen. Onderzoek naar dader, benaderen en sanctioneren. Afval laten verwijderen.
Zwerfvuil		Voorkomen van vervuiling van de openbare ruimte door rondslingerend afval.	Probleemgerichte inzet n.a.v. probleemlocaties. Bij signaleren melding maken.	Bij aantreffen vastleggen. Bij heterdaad, benaderen dader, (straf) beschikking/ zwerfvuil laten opruimen.
Verkeerd aanbieden van afval		Voorkomen van onjuist gebruik afvalcontainers.	Wijkgerichte inzet n.a.v. meldingen/ probleemlocaties.	Bij aantreffen vastleggen. onderzoek naar dader, benaderen en sanctioneren/ afval laten verwijderen.
Afvalstoffen verordening overig		Naleving van de afvalstoffen-verordening.	Afhankelijk van overtreding.	Afhankelijk van overtreding.

4.2 PARKEREN

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Controle blauwe zone		Bereikbaar houden van winkelcentra door voorkomen lang parkeren.	Periodiek toezicht houden.	Bij overtreding direct sanctioneren.
Parkeeroverlast (parkeerterreinen, wijken, bijzondere voertuigen, winkelcentra)		Bereikbaarheid/ doorgang van wegen van de wijken waarborgen door toezicht en handhaving op parkeergedrag.	Wijkgerichte inzet n.a.v. meldingen/ probleemlocaties.	Bij aantreffen vastleggen. Onderzoek naar eigenaar voertuig, benaderen / verzoek verwijderen voertuig/ eventueel sanctioneren/ voertuig laten verwijderen bij gevaarlijke situaties.

4.3 GEBRUIK VAN DE WEG

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Defecte voertuigen/ voertuigwrakken		Voorkomen van verloedering en parkeeroverlast.	Eigen waarneming tijdens surveillance of bij melding.	Bij aantreffen melding maken. Onderzoek naar eigenaar, benaderen eigenaar, voertuig laten verwijderen.
Fietsen of brommers in verboden gebied		Vermindering van het rijden met fietsen of brommers in verboden gebied.	Eigen waarneming of bij melding.	Bij aantreffen melding maken. Overtreders aanspreken en eventueel sanctioneren.
Stallingsverbod (brom)fietsen		Verminderen hinder, overlast of gevaar door verkeerd stallen.	Eigen waarneming of melding.	Bij aantreffen vastleggen. Onbeheerde (brom)fietsen op laten ruimen.
Aanhangers en kampeervoertuigen in de openbare ruimte		Verminderen hinder van aanhangers en kampeer-voertuigen in de openbare ruimte.	Bij eigen waarneming of bij melding.	Bij aantreffen vastleggen. Overtreders aanspreken en eventueel sanctioneren.
Onbeheerde (brom)fietsen		Voorkomen van hinder, overlast of gevaarlijke situaties.	Meldingen en signaleren van gevaarlijke situaties.	Bij aantreffen vastleggen en controleren of deze gestolen zijn. Onbeheerde (brom)fietsen op laten ruimen.
Voorwerpen en stoffen op de weg		Voorkomen van hinder, overlast of gevaarlijke situaties.	Meldingen en signaleren van gevaarlijke situaties.	Bij aantreffen vastleggen. Voorwerpen en stoffen op de weg op laten ruimen.
Verkeer rondom scholen		Voorkomen gevaarlijke situaties.	Door middel van geplande controles bij breng- en haaltijden scholen.	Bij aantreffen direct sanctioneren.

4.4 HONDENOVERLAST

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Verontreiniging door honden		Voorkomen van vervuiling van de openbare ruimte door hondenpoep.	Aan de hand van de wijkanalyses wordt de inzet bepaald voor reguliere controles en geplande acties.	Bij heterdaad direct sanctioneren. Voor positief gedrag waardering uitspreken.

Loslopende honden		Voorkomen van hinder of overlast door loslopende honden in de openbare ruimte.	Aan de hand van de wijkanalyses wordt de inzet bepaald. Gedurende reguliere controles.	Eerst waarschuwen dan sanctioneren.

4.5 OVERIG

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Plakken en kladden		Behoud aanzicht straatbeeld.	Eigen waarneming of bij melding.	Bij aantreffen vastleggen. Op laten ruimen. Bij aantreffen dader, aanspreken op gedrag, eventueel sanctioneren.
APV overig		Naleving van de APV.	Afhankelijk van overtreding.	Afhankelijk van overtreding.

4.6 VEILIGHEID

Situatie	Prio	Doel	Werkwijze	Strategie
Brede veiligheids-problematiek (o.a. fietsendiefstal en verkeersoverlast)		De burger is zich bewust van wat hij/zij zelf kan doen ter preventie, maar ook hoe de gemeente zich inzet.	Structureel en in het geval van hotspots. In het geval van inwonersinitiatief (bv. Buurtpreventie-acties).	Ondersteuning bieden aan inwonersinitiatieven ter bevordering van de veiligheid in de wijk.
Heling		Verminderen en voorkomen van heling.	Periodieke controle in- en verkoopregister in samenwerking met politie.	Handhaven volgens handhavingsmatrix beleidsregel heling.
Ad hoc overlastsituaties		Verminderen sociale overlast problematiek.	Ad hoc, wijkgericht en op hotspots.	Het aanspreken van burger en eventueel sanctioneren.
Jeugd		Voorkomen van overlast door jeugd.	Surveillance tijdens wijkgericht werken n.a.v. meldingen en bekende hotspots.	Bij signalering vastleggen en informatie delen met politie en het sociaal domein.
Ondermijning		Ogen en oren op straat en in de wijk. Herkennen signalen ondermijning.	Eigen signalering en informatie delen. Sluiting drugspanden en deelname integrale controles.	Signaleren en informatie delen met de betrokken beleidsmedewerker.

Synthetische drugs/ hennep		Herkenning signalen van productie synthetische drugs.	Signalen communiceren met politie.	Signalen vastleggen en delen.
Leeftijd controles		Voorkomen en tegengaan alcoholgebruik door jongeren onder 18 jaar.	Ad hoc bij eigen signalering, gerichte acties en evenementen.	Doorverwijzen naar Halt.
Evenementen		Ordelijk verloop van evenementen en controleren op naleving vergunning.	Specifieke inzet verschilt per evenement en wordt bepaald in samenspraak met politie, organisator en vergunningverlening.	In eerste instantie door controles, signaleren en informatie delen met de betrokken afdeling.
Horeca		Naleving van de regelgeving.	Controles van de (para-) commerciële horeca-inrichtingen op naleving wettelijke en vergunningsvoor-waarden. Daarnaast worden hotspots gecontroleerd in samenspraak met partners.	Handhaving gebeurt bestuursrechtelijk o.b.v. de Sanctiestrategie Integraal Alcoholmatigingsbeleid.